

сформованості компетентностей випускника закладу освіти; вивчення задоволеності учнів якістю освіти, яку вони здобувають тощо.

В межах самостійної роботи студентам рекомендовано онлайн-курс С. Терно «Критичне мислення для освітян» (30 годин), який розміщений на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus [3]. За умови успішного проходження курсу, що підтверджується відповідним сертифікатом, магістру зараховуються окремі результати навчання з курсу.

Висновки. Отже, формування у магістрів-майбутніх педагогів діагностичної компетентності є вимогою часу, оскільки саме сьогоднішні студенти завтра будуть активними «провідниками» компетентнісного підходу в освітній процес. Вивчення майбутніми педагогами технологічної та професійної освіти навчальної дисципліни «Педагогічна діагностика» сприяє їх успішній професійній діяльності на основі використання сучасного діагностичного інструментарію та створення власної методики навчання, що будується на новітніх досягненнях психолого-педагогічної науки, у т.ч теорії розвитку критичного мислення.

Перелік використаної літератури

1. Концепція розвитку педагогічної освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07. 2018 № 776 [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentacii/koncepcia-rozvitku-pedagogichnoi-osviti.pdf>. (дата звернення 30.10.2020).

2. Красильникова Г.В. Педагогічна діагностика: Навчальний курс для студентів спеціальностей 014 Середня освіти (Трудове навчання та технології) та 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) магістерського рівня вищої освіти [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/>. (дата звернення 30.10.2020).

3. Терно С. Критичне мислення для освітян : онлайн курс на платформі Prometheus [Електронний ресурс] – Доступ до ресурсу: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:CZ+CTFT101+2017_T3/about. (дата звернення 30.10.2020).

УДК 378.147:004

НАВЧАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Близнюк Микола Миколайович

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленко
м. Полтава

Анотація. Одним із головних чинників підвищення ефективності технологічної освіти є активне впровадження нових форм і методів навчання, а саме: загальної комп'ютеризації освітнього процесу, введення комп'ютерних, імітаційних та рольових ігор, різних видів моделювання технологічних процесів чи ситуацій, проведення екскурсій в музеї, на дизайнерські об'єкти, практичних, лабораторних робіт, активний розвиток неформальної художньо-проектної освіти із залученням народних майстрів, митців, художників, створення сучасних дизайнерських шкіл, лабораторій тощо.

Ключові слова: дизайн, дизайнерська творчість, технології, технологічна освіта.

У сучасних умовах вже недостатньо тільки удосконалювати зміст освіти. Його необхідно проєктувати на нових методологічних засадах, інноваційних підходах, ураховуючи запити людини, перспективи цивілізаційного розвитку, розвиток науки і технологій, проблеми

сучасної освіти та реалії життя. Особливо це актуально для освітньої галузі «Технології», яка повинна готувати особистість до активної предметно-перетворювальної діяльності в умовах високотехнологічного суспільства [1, с.4].

Сучасні проблеми змісту технологічної освіти в Україні на фундаментальному рівні в різних аспектах досліджують М. Вачевський, В. Вдовченко, А. Вихрущ, О. Коберник, М. Корець, Є. Кулик, Н. Левченко, Т. Мачача, Л. Оршанський, М. Піддячий, В. Стешенко, А. Тарара, А. Терещук, В. Тищенко, В. Титаренко, В. Туташинський, А. Цина, В. Юрженко. Вченими визначаються концептуальні положення і наукові засади технологічної освіти, розробляється її зміст.

Розглядаючи існуючі концепції, у ході педагогічного проектування, ми виходили з того, що метою технологічної освіти є формування творчої, здатної до інноваційної предметно-перетворювальної діяльності особистості [1, с.12].

Концептуальні засади неперервної професійної підготовки вчителів технологій базуються на основі парадигми особистісно орієнтованої освіти (Г. Балл, С. Гончаренко, І. Зязюн, С. Сисоєва); теорії дизайн-освіти (Є. Антонович, В. Даниленко, О. Фурса); теорії та методики технологічної освіти (М. Корець, М. Коберник, Л. Оршанський, А. Цина,), професійної педагогічної освіти (Р. Горбатюк, Є. Кулик, Л. Романишина).

Одним із головних чинників підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх учителів технологій є активне впровадження нових форм і методів навчання, а саме: загальної комп'ютеризації освітнього процесу, введення комп'ютерних, імітаційних та рольових ігор, різних видів моделювання технологічних процесів чи ситуацій, проведення екскурсій в музеї, на дизайнерські об'єкти, практичних, лабораторних робіт, активний розвиток неформальної художньо-проектної освіти із залученням народних майстрів, митців, художників, створення сучасних дизайнерських шкіл, лабораторій тощо [2, с.3].

Під підготовкою майбутніх вчителів технологій з основ дизайну слід вважати процес засвоєння знань, умінь і навичок, а також досвіду творчої діяльності, необхідного для професійної педагогічної діяльності в галузі дизайн-освіти. Процес підготовки майбутніх вчителів технологій з основ дизайну утворює чотири компоненти: ціннісно-мотиваційний, когнітивний, діяльнісний та креативний [3, с.333].

Технологічна освіта, будучи компонентом вітчизняної загальної освіти, дозволяє інтегрувати продуктивний досвід учнів в різних видах діяльності, перш за все проектною, конструкторською, розкривати творчі ресурси, формувати у них технологічну культуру, особистісні якості, що дозволяють ефективно вирішувати стандартні і нестандартні технологічні завдання [4].

Починаючи з розвитку суспільства і до сьогоднішнього часу в нескінченній переробці предметного світу людина спирається на сприяння сил природи і опановує все новими її силами, і це оволодіння вимагає знання якісної специфіки досліджуваних речей. Це викликає необхідність передачі досвіду старших поколінь підростаючому, формуванню здобутих знань і умінь.

Ще в стародавньому світі виникли і розвивалися ідеї становлення підростаючого покоління, які прогресивні філософи, вчителі (Платон, Демокрит, Сократ та інші) асоціювалися з гармонійним розвитком особистості. Однією зі складових змісту гармонійного особистого розвитку є орієнтація на матеріальне виробництво. Цей фокус можна досягти завдяки фундаментальному розвитку підростаючим поколінням наукових основ сучасного виробництва. Провідною основою будь-якої галузі виробництва є технологія, покликана забезпечити взаємодію суб'єкта роботи з інструментами і засобами праці для зміни предмета роботи і виготовлення з нього матеріальної цінності [5].

Технологічні процеси сучасного виробництва і супутні методики дуже різноманітні, триває процес їх вдосконалення та оновлення. Наука продовжує все більше дізнаватися про природу, процеси, явища, закономірності, які в ньому проходять, а також про їх застосування в технології і технології сучасного виробництва. Однак необхідно враховувати, що наукова основа виробництва будь-якої галузі знаходиться в постійному розвитку і вдосконаленні під

впливом науково-технічного прогресу. У сучасних умовах, коли багато технологій застаріли, відбувається активний пошук нових технологій, що створює значні труднощі в їх навчанні в школі і вимагає належної підготовки майбутніх вчителів технологій, особливо обробної промисловості, яка забезпечує працевлаштування та професійне навчання студентів.

Другий підхід фокусу гармонійного особистості розвитку на матеріальному виробництві пов'язаний з необхідності включення студентів до роботи. Робота обумовить необхідність наукових знань про властивості суб'єкта праці (фізичного, хімічного, біологічного, механічного тощо), їх використання для зміни предмета роботи та виготовлення з нього матеріальних цінностей [5].

В умовах оновлення сучасного виробництва та характеру виробленої продукції зростають вимоги до якості продукції з урахуванням їх функціональності та естетичних властивостей. Надати промисловій продукції цих якостей мають тільки виробничі робітники, які мають творче мислення і високий художньо-естетичний смак – дизайнери.

Виникнення дизайну, практика і перспективи його розвитку як специфічного виду проєктування, обумовлені науково-технічним прогресом і соціально-економічними змінами в суспільстві. Дизайн служить одним з факторів інтеграції гуманітарних, природничих і технічних дисциплін з виробництвом і є ефективним засобом вдосконалення суспільного виробництва і споживання. Придбання комплексу дизайнерських знань, уявлень і вмінь є необхідною умовою багатостороннього розвитку особистості.

Однією з найважливіших проблем сучасної освіти є розкриття дидактичних можливостей дизайну та визначення такого обсягу дизайнерських знань і навичок, які завдяки своїй спільності та соціальній важливості мають стати невід'ємною частиною підготовки студентів. Щоб вирішити цю проблему, необхідно з'ясувати, яке місце займає дизайн в сучасному суспільстві і, в першу чергу, в технологічній сфері. Також необхідно розглянути особливості діяльності дизайнера, для виявлення її загальної моделі з подальшим перенесенням деяких елементів цієї діяльності в технологічну освіту. Але це не означає, що ми маємо на увазі підготовку дизайнерів в загальноосвітній школі. Наша мета – виявити те загальне, характерне для дизайнерської діяльності, оволодіння яким необхідно кожній сучасній людині. Елементи дизайн-діяльності в технологічній освіті розглядаються нами як засіб розвитку естетичного сприйняття і осмислення навколишнього середовища людини, як засіб гуманізації технологічної освіти, тобто створення максимально сприятливих умов для розкриття і розвитку творчих здібностей школярів, в тому числі і художньо-конструкторських. Цю функцію може забезпечити включення основ дизайну в трудове навчання, що сприяють формуванню дизайнерського стилю мислення.

Слово «дизайн» з'явилося в XVI столітті і було однозначно використано по всій Європі. Одним з перших його згадав в одній зі своїх робіт італієць К. В. Сьєр. Італійське вислів «*designo intero*» означає народжену художником і викликану Богом ідею – концепцію твору мистецтва. Оксфордський словник 1588 року дає наступне тлумачення слова *design*: «Задуманий людиною план або схема чогось, що буде реалізовано, перший ескіз майбутнього твору мистецтва» [6].

Англійський художник Джозеф Сінелл застосував термін дизайн в 1909 р, назвавши свої зразки, виконані для промисловості «індастріал дизайн», що в дослівному перекладі означає «індустріальне проєктування». Тим самим визначив їм історично нову область художньої творчості в промисловості. В кінці XX ст. проєктно-художню діяльність в області індустріального формоутворення стали називати більш стисло – «дизайн».

Термін набув поширення в Німеччині, Італії, США, Франції, Японії, а потім і в інших країнах. У 1969 р на конгресі Міжнародної ради з промислового дизайну було прийнято визначення, запропоноване ще в 1950-х рр. президентом цієї організації, вченим і педагогом знаменитої Ульмської школи дизайну в Німеччині Томасом Макдонадо. Згідно з визначенням, «під терміном дизайн розуміється творча діяльність, мета якої визначення формальних якостей предметів, вироблених промисловістю. Ці якості форми відносяться не тільки до зовнішнього вигляду, але, і головним чином, до структурних та функціональних зв'язків, які перетворюють

систему в цілісну єдність (з точки зору, як виробника, так і споживача). Дизайн прагне охопити всі аспекти навколишнього середовища людини, які обумовлені промисловим виробництвом» [7].

Подальший розвиток цієї концепції призвів до нової концепції дизайну, згідно з якою вона є не додатком до інженерно-технічного проектування, а особливим якісним етапом розвитку дизайн-мислення та діяльності (проектна культура), на якому базується проектна система, яка включає різні інженерні та гуманітарні дисципліни, з провідною роллю проблемно-орієнтованого художньо-проектного мислення. Інженерія в новому дизайні системи служить інженерно-технологічною організацією.

Сучасна концепція дизайну в цивілізованому світі вважається набагато ширшою, ніж промисловий дизайн. У будь-якій сфері людської творчості, будь то мистецтво, будівництво або політика, ми стикаємося з концепцією дизайну. Об'єктом конструкції є предметно-просторове середовище за своєю різноманітністю і складною єдністю, від його організації до елементів його продукту.

Специфіка дизайну полягає в тому, що він не обмежується вузьким обсягом спеціалізованої технічної дисципліни, а характеризується універсальним підходом і виконує комплексну роль по відношенню до інженерної діяльності. Інженер і дизайнер мають єдиний дизайнерський об'єкт. Їх принципова відмінність полягає лише в тому, що машинобудування генерує технічну логіку промислового продукту, а дизайн – його людську гармонію. Інженер проектує сам виріб, конструктор його властивостей, цінний для людини.

Знання в області дизайну необхідні людям будь-якого віку і будь-якої професії, вони універсальні як специфічний засіб формування естетичного ставлення до технічного і просторове середовище.

Особливе місце серед країн, де дизайн розглядається як важливий засіб освіти і виховання молоді, займають Великобританія, США, Німеччина, Японія. В Україні також триває розробка педагогічної концепції проектної освіченості. Останнім часом вітчизняні вчителі звертаються до дизайну в рамках загальної й технологічної освіти підростаючого покоління.

Дизайн найбільш повно проявляє естетичне ставлення до роботи, культури виробництва і споживання, адже поєднує в собі доцільність, естетичні і технічні початки роботи. Цим пояснюється принципово важлива роль дизайну в технологічній освіті.

Процес пошуку рішень в дизайні характеризується побудовою нових макетів і конструктивних зв'язків, створенням оригінальних конструкцій, що, на думку дослідників [5-7], дає дизайну великі дидактичні можливості як для навчання, так і для розвитку творчих здібностей студентів.

Форми і види дизайнерської творчості, їх особливості обумовлені тим, що глобалізаційні процеси в дизайні супроводжуються спеціалізацією проектувальників, хоча це розмежування досить умовне і багато дизайнерів успішно працюють в декількох сферах одночасно. Виділимо основні три сучасних види для дизайнерської творчості:

- промисловий дизайн;
- графічний дизайн;
- дизайн середовища.

Дизайн промислових виробів – художньо-проектна діяльність, спрямована на розробку промислових виробів з високими споживчими якостями. Ця діяльність охоплює проектування найрізноманітніших предметів і їх комплексів для подальшого виготовлення промисловим способом, а від дизайнера вимагає всебічної підготовки.

Графічний дизайн (колишня назва промислова графіка) також є продовжувачем багатовікових традицій графічного мистецтва і одним з найпоширеніших видів дизайнерської творчості. Отримавши разом з рекламою друге дихання на початку ХХ століття, прикладна графіка сьогодні охоплює практично всі сфери життя суспільства. Метою діяльності є візуалізація інформації, призначеної для масового поширення за допомогою поліграфії, кіно, телебачення, а також створення графічних елементів для промислових виробів і предметного

середовища. Графічний дизайн займає важливе місце в сферах комерції, промисловості, культури. Сьогодні рекламна графіка є різновидом функціонально спрямованої комунікативної діяльності, а графічний дизайн являє собою досить розвинену і насичену смисловими відтінками галузь мистецькому житті суспільства. Фахівцями він визнається особливою формою естетичного мислення, яка активно впливає на інші види дизайну.

До традиційних видів книжкового і плакатного оформлення, упаковки, етикеток, розробок фірмових знаків і фірмових стилів, шрифтів спочатку додалася комунікативна галузь (в інтер'єрах будівель, на просторах населених пунктів і дорогах), пізніше – заставки, рекламні ролики на телебаченні, а в останнє десятиліття XX ст. – комп'ютерне проектування (тривимірна графіка, сайти, банерна реклама). WEB-дизайн розробляє Інтернет-ресурси (сайти, банерну рекламу) і є різновидом графічного дизайну.

Дизайн середовища охоплює інтер'єри та зовнішнє архітектурне середовище. Сьогодні з'явилося поняття ландшафтного дизайну, який об'єднує традиційні садово-паркове мистецтво і ландшафтну архітектуру. Дизайн виставкових експозицій, святкового оформлення середовища займає місце на стику графічного і дизайну архітектурного середовища, володіючи специфічними особливостями і вже сформованими традиціями. Дизайн середовища – це проектування комплексних об'єктів з позицій широкого охоплення проблеми взаємин людини з природою, предметно-просторовим і соціокультурним оточенням. За характером об'єкта розробки дизайн середовища ділиться на такі різновиди: міський дизайн, дизайн виробничого середовища, дизайн житлового середовища.

Кожна з трьох названих гілок сучасного дизайну ділиться на велику кількість спеціалізацій. Однак методичні принципи діяльності дизайнерів всередині кожного різновиду залишаються загальними, тільки з деяким коректуванням на особливості об'єкта розробки. Методичні принципи дизайну – фундамент, на який спирається дизайнер у своїй роботі. Вони визначають зміст і послідовність проектних дій.

Арт-дизайн – створення об'єкта дизайну з підкреслено художніми якостями в малих тиражах або одиничному екземплярі, т.з. «ексклюзив». Особливість арт-дизайну полягає в тому, що зусилля дизайнера направлені, в першу чергу (і часто єдино), на організацію художніх вражень, отриманих від образу об'єкта сприйняття. Вироби позбавляються утилітарного значення (або зберігають його в малому ступені) і стають майже виключно декоративними, виставковими, тобто фактично проектується емоції. У зв'язку з переходом до ринку «емоційних покупок» досвід створення творів арт-дизайну все ширше використовується в проектуванні продукції індустріального дизайну або декоративних панно.

Нон-дизайн – якісно нове явище, в буквальному перекладі дизайн-консалтинг (консультування з питань дизайн-діяльності). Цей термін вказує на відсутність застосування традиційно проектних методів дизайну, а замість цього появи якісно нового типу дизайнера-консультанта, який міг би з'єднати технології, проектування, психологію і маркетинг в спеціальну службу керівництва бізнесом, тобто виконання експертної роботи, організувати процеси управління виробництвом і збутом, прогнозувати розвиток WEB-ресурсів [8].

Концептуальний дизайн відрізняється від промислового дизайну, оскільки в основному існує як самовираження дизайнера високої кваліфікації на рівні ідеї, може бути новим створеним стилем, новою формою і ніколи не втіленої в масове виробництво. Однак концепція в проекті завжди повинне бути присутнім, оскільки концепція – це основна ідея, сукупність уявлень про майбутнє дизайн-об'єкт, змістовна спрямованість завдань і засобів проектування. Концепція може існувати на різних рівнях – від концепції дизайну як діяльності, яка дає уявлення про особливості цього виду проектування і формулює його загальні принципи, концепції конкретного виробу, пов'язаної з творчою позицією дизайнера і завданням даної проектної розробки. Концепція дизайну як діяльності має науково-теоретичний характер: дизайн розглядається як предмет дослідження та об'єкт моделювання. Основні типи загальних концепцій: системна (системний підхід в цілісному контексті), аксіологічна (ціннісний підхід в культурному контексті).

Технологічна освіта на основі дизайн підходу дозволяє проводити систематичну роботу по формуванню духовно-моральних і естетичних цінностей, реально застосовуючи їх до поліпшення життєвого середовища, що обумовлюють наступні фактори:

- комплексний характер занять (вміст дисциплін освітньої галузі «Технологія» дозволяє тісно пов'язати екологічні та естетичні проблеми з техніко-технологічними);
- докладне і глибоке осмислення інформації, що повідомляється (оскільки отримані теоретичні відомості вони застосовують до власної проєктної художньо-конструкторської та технічної діяльності);
- активізація за допомогою навчальної та проєктно-дослідницької діяльності не тільки раціональної, а й емоційної структури особистості, що сприяє гармонійному розвитку.

Заняття з технології (практичної праці), побудовані на основі елементів дизайнерської творчості, мають всі можливості для поглиблення загальноосвітньої підготовки, формування духовної культури і всебічного розвитку особистості. При цьому зберігаються передбачені діючими програмами власне технологічні знання і вміння. Однак тут вони виконують роль засобу, а не мети навчання. Точно так само не є метою даного напрямку формування системи спеціальних знань з області дизайну. Все це лише становить необхідну основу (яка є у будь-якого навчального предмета), що дозволяє організувати вивчення навколишнього світу з певних позицій, які не використовуються в інших областях знання і доповнюють його загальну картину.

Мета дизайн-підходу в технологічній освіті – допомогти по-новому поглянути на зміст і призначення навчальних предметів, залучити до уроків необхідний культурологічний матеріал, а також організувати процес виготовлення виробів не тільки як ланцюжок технологічних процесів і операцій, а як проєктну діяльність.

Дизайн-підхід в технологічній освіті змінює і методику організації діяльності. До числа її найбільш важливих рис можна віднести наступне:

- практична діяльність є необхідною ланкою в протіканні пізнавальних процесів і спрямована на їх розвиток;
- конкретні завдання вимагають не просто виготовлення виробів, а рішення задач, в яких предметно-практична форма їх виконання виступає як одне з можливих засобів, що стимулюють розумові дії;
- провідне становище в системі завдань займає проєктна художньо-конструкторська діяльність, що передбачає висунення проєктних гіпотез, створення ідеальних (уявних) моделей конструкції і художньо-естетичного вигляду речей, самостійний пошук способів їх практичного втілення [9, с. 49].

При дизайнерському підході проєктна діяльність становить суть навчальної роботи, вона невіддільна від її змісту. Відповідно до цього проєктна діяльність як прогнозування, пошук і реалізація задуму повинна бути передбачена не від випадку до випадку, а даватися в системі, в тому числі у вправах до кожної теми [10-12]. По суті справи, дизайнерський підхід не передбачає якихось окремих завдань з розробки проєктів, а органічно вписує творчу проєктну діяльність в освоєння змісту навчальних курсів (див. додаток 1).

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок про те, що формування технологічної компетентності на основі дизайн-підходу об'єктивно має низку істотних позицій, що мають особливе значення для загальної освіти:

- дозволяє здійснити інтеграцію мистецтва і техніки, формує уявлення про гармонійне середовище існування;
- формує уявлення про екологічні та духовно-естетичні засади життя;
- передбачає освоєння традицій, яким підпорядковується розвиток предметного середовища, і тим самим виховує національно-патріотичні почуття;
- органічно поєднуючи інтелектуальний і емоційний компоненти, дозволяє помітно інтенсифікувати навчання і сприяє гармонійному розвитку особистості.

З огляду на значення проєктно-дизайнерської складової в змісті технологічної освіти, логічно в зміст навчальних програм професійної підготовки студентів педвузів з предметів технологічного циклу також включати даний компонент.

Запропоновані курси «Технологічні основи дизайну», «Дизайн і декоративне мистецтво», «Історія дизайну», «Дизайн-практикум» викликали великий інтерес у майбутніх педагогів і виявилися затребуваними. Матеріал, отриманий на даних курсах, дозволив значно розширити діапазон знань для проєктної діяльності, йти в ногу з часом, застосовуючи в навчанні сучасні дизайнерські, конструкторські та технологічні розробки в різних видах декоративно прикладного творчості. Чи не залишені без уваги і інформаційні технології, без застосування яких не може працювати сучасний учитель. Зокрема, під час навчання слухачі познайомилися з поліграфічним дизайном, дизайном одягу, графічним дизайном, дизайном інтер'єру, комп'ютерним дизайном, матеріальним дизайном і іміджологією. Паралельно відпрацьовувалися вміння і навички з різних розділів художньої обробки матеріалів. Таким чином досягалося поєднання художньої та технологічної підготовки майбутніх фахівців.

Отже, умовами для ефективного формування знань і навичок у сфері дизайну серед студентів закладів вищої освіти в умовах сучасної технологічної освіти є: 1) розвиток дидактичних основ (змісту, форм і методів) проєктного навчання в процесі вивчення технології; 2) реалізація поступового формування дизайнерських знань і навичок з використанням візуально ілюстративних і проблемно-пошукових методів навчання; 3) розвиток дизайн-мислення та відповідної творчості через систему художньо-дизайнерських завдань.

Особливу увагу в процесі технологічної освіти слід приділити теоретичним основам відбору раціональних змісту, форм і методів формування знань і умінь по дизайну (відповідність логіки систематизації навчального матеріалу логіці «дизайнерської» діяльності; наступність у навчанні основам дизайну; відповідність змісту знань і умінь по дизайну віковим особливостям; зв'язок праці з об'єктами художньо-конструкторського проектування; спрямованість художньо-конструкторських завдань на активізацію пізнавальної діяльності, формування потреби в отриманні дизайнерських знань і умінь, формування і розвиток «дизайнерського» мислення.

Таким чином, проблема формування дизайнерських знань і умінь в умовах сучасної технологічної освіти повинна стати сьогодні об'єктом спеціальних досліджень. Поняття сучасного дизайну є великим і різноманітним. У закладах вищої освіти необхідно використовувати різні його аспекти, в тому числі і стосовно до навчання технологій. Але поряд із застосуванням елементів дизайнерської творчості до технологічної освіти необхідно використовувати його дидактичні можливості.

Перелік використаної літератури:

1. Тарара А. М., Вдовченко В. В., Мачача Т. С., Туташинський В. І. Проектування змісту профільного навчання технологій у старшій школі: колективна монографія. Київ: Педагогічна думка, 2017. 361с.
2. Бойчук В. М., Горбатьок Р. М., Кучер С. Л. Методика застосування інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці до проєктної діяльності майбутніх учителів трудового навчання. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 71. №3. С. 137-153.
3. Чистякова Л. О. Підготовка майбутніх учителів технологій з основ дизайну. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2013. Вип. 4(1). С. 332-336. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nz_pmf2013_4%281%29_76.
4. Оганнисян Л.А., Акопян М.А., Еровенко В.Н. Особенности технологического образования в формировании творческих возможностей учащихся. *Современные наукоемкие технологии*. 2016. № 3-2. С. 395-399; URL: <http://www.top-technologies.ru/ru/article/view?id=35758>.

5. Харитонова В.В. Педагогические основы обучения учащихся общеобразовательных школ основам дизайна. URL: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/3718>
6. Щеколдин А. Г. Организация труда учащихся на современном производстве. *Сборник научных трудов под ред. А. Г. Щеколдина*. Ростов-на-Дону: РГПИ, 1980. 130 с.
7. Ковешникова Н. А. Дизайн: история и теория. М.: Омега-Л, 2009. 224 с.
8. Формы и виды дизайнерского творчества, их особенности. URL: <https://studfile.net/preview/3003092/page:10/>
9. Скачкова Н.В. Дизайн как содержательная основа для формирования технологической компетентности. *Вестник ТГПУ. Томский государственный педагогический университет*. 2010. Выпуск 12 (102). С.46-51.
10. Мотревич Л. В. Художнє конструювання об'єктів технологічної діяльності. Основні поняття: дизайн, дизайнер, художньо-конструкторська діяльність, композиція. *Електронна презентація*. URL: <https://naurok.com.ua/hudozhne-konstruyuvannya-ob-ektiv-tehnologichno-diyalnosti-121623.html>
11. Мотревич Л. В. Стадії дизайну об'єктів технологічної діяльності. Основні поняття: художнє конструює стадії та аналіз художнього конструювання. *Електронна презентація*. URL: <https://naurok.com.ua/stadi-dizajnu-ob-ektiv-tehnologichno-diyalnosti-122940.html>
12. Скубак Анна Анатоліївна. Поняття дизайну. Історія дизайну. Види та основні категорії дизайну. Корисні речі з паперу в побуті. *Електронна презентація*. URL: <https://vseosvita.ua/library/ponatta-dizajnu-vidi-ta-osnovni-kategorii-dizajnu-korisni-reci-z-paperu-v-pobuti-245094.html>.